

Datum
2020-09-24
Vår referens
Johanna Liv Wikelo
Planeringssekreterare
johanna.wikelo@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss Revidering av styrdokument för hållbarhets- och rättighetsfrågor, Stadskontoret FRI-2020-2131

Sammanfattning

Stadskontoret har skickat ut remiss angående revidering av styrdokument för hållbarhets- och rättighetsfrågor. I stort anser fritidsförvaltningen att det är positivt att integrera hållbarhets- och rättighetsbaserat arbete i budget och styrning. Det finns en risk att respektive perspektiv kan tappa sin skärpa. Men å andra sidan får man ett helhetsgrepp med ett intersektionellt perspektiv. Det finns dock delar som behöver konkretiseras. Till exempel kan fritidsförvaltningen se att samordnarna har en nyckelroll i detta arbetet. De kommer därmed att behöva ett mer konkret stöd i sitt arbete.

Förslag till beslut

Fritidsnämnden godkänner yttrandet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Revidering av styrdokument för hållbarhets- och rättighetsfrågor
- Inriktning för jämlikhet, jämställdhet och rättighetsbaserat arbete i Malmö stad
- Rapport Sweco Från perspektivträngsel till perspektivmöjligheter
- G-Tjänsteskrivelse fritidsnämnden 201015
- Yttrande fritidsnämnden 201015

Beslutsplanering

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2020-09-29
Fritidsnämndens Arbetsutskott 2020-10-08
Fritidsnämnden 2020-10-15

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Stadskontoret har skickat ut remiss angående revidering av styrdokument för hållbarhets- och rättighetsfrågor. Nämnder och bolag föreslås inkomma med synpunkter på:

- innehållet i föreslaget inriktningsdokument samt,
- inriktningsdokumentets förutsättningar att utgöra grund för styrning och genomförande av det stadsövergripande arbetet.

Remissvaret ska utgöra underlag för ett förslag till styrdokument för jämlikhet, jämställdhet och rättighetsbaserat arbete i Malmö stad.

En ny inriktning för rättighetsbaserat arbete

I förslaget på inriktning ska Malmö stads rättighetsbaserade arbete samt arbete för jämlikhet och jämställdhet vara en del av mål- och budgetuppföljningen samt det systematiska kvalitets- och utvecklingsarbetet i verksamheten. För att detta ska fungera ska det finnas ett samordnat stöd från sakkunniga och samordnare, en hög grad av medvetenhet kring intersektionella perspektiv samt frågornas komplexitet och föränderlighet, kontinuerlig analys och uppföljning samt ett lärande i organisationen. Detta betyder att flertalet av de planer som finns idag inom respektive perspektiv försvinner. Enligt SWECOs rapport har det varit svårt att arbeta med styrdokument och planer av olika anledningar. Till exempel kan det bero på att man inte känt till dem eller arbetat aktivt med dem.

I SWECOs rapport är åtgärden för att tydliggöra kopplingen mellan Agenda 2030 och hållbarhets- och rättighetsperspektiven att de kopplas till ordinarie budgetarbete och styrning. Fritidsförvaltningen anser att det är viktigt att det finns ett mer långsiktigt arbete med de här perspektiven. Kommunstyrelsen har ansvaret för att leda, stödja, samordna och ha uppsikt över nämndernas arbete enligt inriktningen. Nämnder och styrelser ansvarar för att planera, genomföra, analysera och följa upp verksamheten utifrån Agenda 2030, jämställdhet, barnets rättigheter, folkhälsa, nationella minoriteter och antidiskriminering.

Fritidsförvaltningen anser att det är positivt att minimera antalet planer eftersom det alltid finns en risk att frågorna de behandlar kan anses vara ett sidospår som lätt glöms bort eller prioriteras bort något som SWECOs rapport visar på.

Det är bra att ta ett samlat intersektionellt grepp för det rättighetsbaserade arbetet. Detta med tanke på att perspektiven ofta går in i varandra. Det är avgörande för att kunna göra en övergripande maktanalys att ha ett intersektionellt perspektiv. Samtidigt är det viktigt att de specifika perspektiven barnrätt, hållbarhet, nationella minoriteter och så vidare är uttalade då de maktobalanser de belyser ständigt behöver påminnas om. Det måste finnas en medvetenhet och beredskap för risken att skärpan i respektive perspektiv försvinner i helheten.

Uppföljning och analys

Fritidsförvaltningen ser att det kommer att behövas tydliga metoder för att perspektiven inte ska försvinna samt för att kunna följa utvecklingen över tid. Hur det här stödet kommer att se ut skulle behöva tydliggöras. Ett sätt att göra detta är att ha tvingande frågor i uppföljningen men kanske även nya typer av analyser. Det nya sättet att arbeta med rättighets- och hållbarhetsfrågor kommer i praktiken att innebära att det krävs återkommande uppföljning, statistik och analys av hur det ser ut i kommunen och i kommunens verksamheter. Stadskontoret ska vid behov stötta förvaltningarna i uppföljnings- och analysarbetet.

Det finns, som nämnts tidigare, en risk för att respektive område försvinner i det stora hela. Inriktningen riskerar att göra rättighetsarbetet otydligt genom att ta bort de olika maktordningar som man arbetar med att synliggöra och förändra (barn, funktion, nationella minoriteter, kön osv). Å andra sidan möjliggör det integrerade arbetet att de olika perspektiven genomsyrar allt beslutsarbete. Detta kommer dock att kräva ett systematiskt och konkret arbete på alla nivåer. Fritidsförvaltningen anser att HUR är en viktig fråga som behöver konkretiseras.

Samordnarens roll

Stadskontoret ansvarar för att samordna stadens arbete med Agenda 2030, jämställdhetsintegrering, barnets rättigheter, folkhälsa och nationella minoriteter. Vidare ska stadskontoret ansvara för att leda uppföljning och analys av stadens verksamheter.

Förvaltningarna ansvarar för att omsätta inriktningens olika insatsområden i den egna verksamheten. Samtliga förvaltningar och bolag ansvarar för att det ska finnas minst en samordnare med ansvar och mandat att samordna, planera för och ge stöd i arbetet att integrera Agenda 2030, jämställdhet, barnets rättigheter, folkhälsa, nationella minoriteter och antidiskriminering i respektive förvaltning. Samordnare samverkar med andra förvaltningar i syfte att utveckla arbetet och fungerar även som ett kunskaps- och metodstöd för den egna förvaltningen. Det rekommenderas att samordnaren har en central och ledande funktion i sitt ordinarie uppdrag och är väl förtrogen med nämndsarbetet.

Vad gäller samordnarens roll i förvaltningen så krävs kanske att mer än en person har en samordnande roll för att frågorna inte ska bli för personbundna. För en liten förvaltning som fritidsförvaltningen kan detta bli ett tungt ansvar för en eller ett fåtal personer. Rollen innebär att man ska ha stor kunskap och bra stöd från ledningen för att täcka alla dessa perspektiv samt kunna förmedla kunskapen ut i organisationen.

Lärande och kunskapsallianser

Det läggs stort fokus vid att det finns ett fungerande organisatoriskt lärande i hela den kommunala verksamheten men även ett kunskapsutbyte med malmöbor och civilsamhället, näringslivet och högskolan.

I inriktningen ser man framför sig att strategiska dialoger ska fungera som ett stöd i beslutsfattandet och fördelning av ekonomiska resurser på de områden där det finns stora utmaningar. Dialogerna ska fungera som ett stöd för väl underbyggda beslut.

En annan viktig del av arbetet med jämställdhet, jämlikhet och rättighetsbaserat arbete är att etablera kunskapsallianser. Detta för att ta tillvara kunskap och samverka med malmöbor, civilsamhället, näringslivet, det offentliga och forskare.

Hur det som föreslås ska realiseras skulle behöva konkretiseras.

Ansvariga

Johan Hermansson Direktör